

Сєрих Лариса Володимирівна,

к. пед. наук, доцент, завідувач кафедри теорії і методики змісту освіти
КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ВЗАЄМОДІЯ, МЕДІА, КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД

У статті проаналізовано дослідження кола поінформованих фахівців на проблему компетентнісного підходу, медіа та взаємодії закладів загальної середньої та позашкільної освіти, що забезпечує ефективність модернізації освітнього процесу. Зроблено акценти на формування компетентностей, що уможливають професійно-діяльнісне самовдосконалення педагогів з медіа-освіти.

Ключові слова: освітній процес, компетентнісний підхід, модернізація освітнього процесу, заклади загальної середньої освіти, заклади позашкільної освіти, взаємодія, засоби медіа-освіти.

Згідно з «Концепцією впровадження медіаосвіти в Україні» «медіаосвіта визначається як частина освітнього процесу, спрямована на формування в суспільстві медіа-культури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні (друковані видання, радіо, кіно, телебачення), так і новітні (комп'ютерно опосередковане спілкування, Інтернет, мобільна телефонія) медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій» [1].

Загальновідомо, що головним рушієм процесу модернізації на інноваційній основі, завжди були й незмінно залишаться люди – компетентні і кваліфіковані, конструктивні та конкурентоспроможні, компромісні та консенсусні, зокрема медіаграмотні.

У розвитку людського потенціалу, людського капіталу ключову і, головне, безперервно зростаючу роль відіграє освіта. Звісно – освіта сучасна, що відповідає найкращим стандартам якості. Виключно завдяки освітній складовій в індексах людського розвитку та глобальної конкурентоспроможності Україна за цими показниками утримує серединні позиції в колі багатьох країн світу. Водночас дедалі стає очевидним, що екстенсивний шлях зростання національної освіти себе повністю вичерпав.

На порядку денному – досягнення нею нових якісних характеристик, які відповідають вимогам сьогодення [2, с. 4].

Новий виток розвитку української освіти повинен мати належне наукове обґрунтування змін. За роки незалежності для найбільшої гуманітарної сфери – освіти, всупереч кризовим явищам, удалося закласти основи її теоретико-методологічного та науково-методичного супроводу [2, с. 5].

Метою статті є дослідити шляхи модернізації освітнього процесу у взаємодії закладів повної загальної середньої та позашкільної освіти на компетентнісному підході, що забезпечить підвищення методичного та практичного рівнів професійної компетентності педагога підготовка:

- кваліфікованого працівника: особистість, що набуває освітніх та професійних компетентностей відповідно до власних інтересів, запитів роботодавців, потреб економіки, конкурентоздатна та мобільна на ринку праці особа;

- цілісної особистості: всебічно розвинена особистість, здатна до вибору власної освітньої траєкторії, побудови професійної та особистої кар'єри, навчання упродовж життя, започаткування власного бізнесу;

- відповідального громадянина: особистість з морально-етичними принципами, яка здатна приймати виважені рішення, ініціативна, соціалізована, комунікативна, толерантна, патріот з активною позицією.

Відповідно до зазначеного зміст освіти розроблено на основі компетентнісного підходу. Формування знань, умінь, ставлень, що є сутністю компетентнісного підходу, забезпечують у майбутньому здатність особистості успішно провадити професійну діяльність.

Володіння компетентностями, зокрема психолого-фасилітативною та підприємницькою компетентностями, свідчить про ефективність педагогічної взаємодії педагогів закладів загальної середньої освіти та позашкільної освіти, зокрема під час проведення означеної взаємодії з дисциплін «Теорія та методика викладання мистецьких дисциплін», «Теорія та методика позашкільної освіти», «Теорія та методика гурткової роботи» [3; 4]. Це примушує розвиватися не лише педагогові, але й удосконалювати художньо-естетичні можливості, смаки, здібності, естетичні уподобання підлітків.

Найбільш притаманна компетентність до розвитку медіаграмотності педагога є інформаційно-цифрова компетентність – здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, отримувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного

інформаційного суспільства. Це відбувається під час факультативних, медіаосвітніх програм для учнів, упровадження курсів медіакультури, активізації гурткової роботи, фото-, відео-, анімаційних студій.

Активне використання новітніх педагогічних, інформаційно-цифрових підходів до викладання й оцінювання, методів та засобів навчання з акцентом на розвиток дослідницьких компетенцій забезпечують якість упровадження STEM-освіти, що багато в чому визначається компетентністю та рівнем професійної діяльності науково-педагогічних працівників; створення медіа простору та реалізацію різноманітних проектів через медіа.

Висновки. Розвитку професійної компетентності педагогів сприяє взаємодія закладів загальної середньої освіти та позашкільної освіти; участь у різнопланових заходах регіонального, всеукраїнського, міжнародного рівнів: науково-практичних конференціях, семінарах, вебінарах, STEM-фестивалях, конкурсах; заняття у web-STEM-школі «STEM-освіта вчителя»; розробка та представлення навчальних медіа матеріалів, бенчмаркінгу – квестів, презентацій, журфіксів, скрайбінгів, проектів.

Список використаних джерел

1. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція)
[URL:https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/](https://ms.detector.media/mediaprosvita/mediaosvita/kontseptsiya_vprovadzheniya_mediaosviti_v_ukraini_nova_redaktsiya/)
2. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / НАПН України / ред.: В.Г. Кремень (голова), В.І. Луговий, А.М. Гуржій, О.Я. Савченко – заст. голови / за заг. ред. В.Г. Кременя. Київ: Педагогічна думка, 2016. 448 с.
3. Серих Л. В. Бенчмаркінг як ефективна технологія взаємодії загальноосвітнього та позашкільного навчального закладу в естетичному вихованні підлітків. Застосування технологій бенчмаркінгу в організації навчального процесу в системі післядипломної педагогічної освіти. Всеукр. наук. -практ. Інтернет-конф. 24.11.2016. Харків. URL:http://conf-hano.at.ua/news/elektronnij_zbirnik_materialiv/2016-12-27-705 (дата звернення 09.12 2016).
4. Серих Л. В. Взаємодія загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів в естетичному вихованні підлітків: монографія. Суми: НІКО, 2015. 374 с.
5. Серих Л. В. Естетичне виховання: середовищний підхід: навч. -метод. посібник. Київ-Суми: НІКО. 2016. 200 с.
6. Серих Л. В. Естетичне виховання підлітків засобами живопису: метод. посібник для вчителів, викладачів образотворчого мистецтва. Суми: НВВ КЗСОІППО. 2016. 48 с.